

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.456/2017/8.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Sipka Péter ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Kalász Imre Zsolt ügyvéd

A per tárgya: felmondás jogellenességének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.337/2017/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.99/2016/16.

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.337/2017/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2010. március 23-ától állt az alperes alkalmazásában árubeszerző, áruszállító munkakörben, alkalomszerűen eladó, pénztáros, árufeltöltő feladatokat is ellátott.
- [2] A munkaviszonyát az alperes 2016. január 31-én azonnali hatályú felmondással szüntette meg. Ennek indokolása szerint 2016. január 28-án Sz.Á. üzletvezető által az átadott listán szereplő 30 tételből mindösszesen 10 tétel árut szerzett be a F.Á. nagykereskedésből. A felperes 2016. január 29-én az üzletvezető utasítása ellenére a gépjárműben lévő göngyöleget nem pakolta ki. Az indokolás rögzítette, hogy amikor az ügyvezető férje ezen kötelezettségszegést számon kérte és megjegyezte, hogy el lehet menni a munkahelyről, ha ez nem tetszik, a munkaviszony megszüntetéséről nyilatkozat nem hangzott el. Ezt követően a felperes a munkavégzést megtagadta, a munkahelyén nem jelent meg, így miután 2016. január 28-án, illetve azt követően tanúsított magatartásával több ízben megszegte a munkavégzési kötelezettségét, olyan magatartást tanúsított, amely a munkaviszony azonnali hatályú felmondását vonta maga után.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [3] A felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy 2016. január 29-én Z.Z. szóban közölte vele az azonnali hatályú felmondást, így az jogellenes volt. Erre tekintettel a jogkövetkezmények alkalmazását igényelte. Álláspontja szerint a felmondást utóbb a munkáltatóijogkör-gyakorló jóváhagyta, amikor írásbeli azonnali hatályú felmondást is közölt, annak indokai azonban nem felelnek meg a valóságnak.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint Z.Z. 2016. január 29-ei megjegyzése szóbeli azonnali hatályú felmondásnak nem minősül, az 2016. január 31-én készült el, ezt követően került sor a közlésére, amelynek indokai mindenben megfelelnek a valóságnak.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.99/2016/16. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte azzal, hogy az eljárási illetéket az állam viseli.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a Polgári perrendtartástól szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. §-ának (1) bekezdésére, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 64. § (1) - (2) bekezdésére, 78. § (1) és (2) bekezdésére, 15. § (1), (4) bekezdésére, 22. § (1), (3), (4), (5) bekezdésére,

valamint az Mt. 44. §-ára.

- [7] A felperes maga nyilatkozott úgy, hogy vele szemben Z.Z. volt a munkáltatóijogkör-gyakorló. Tisztában volt azzal, hogy Z.Z. felette munkáltatói jogokat nem gyakorol, így ilyen nyilatkozat tételére nem jogosult, és a munkavállaló maga is előadta, hogy nem hangzott el Z.Z. részéről munkaviszonyt megszüntető nyilatkozat. Miután a felperes nem tudta bizonyítani a munkáltató szóbeli felmondását, a jogviszony 2016. január 29-én nem szűnt meg.
- [8] Az alperes utóbb 2016. február 10-én szabályszerűen közölt azonnali hatályú felmondása volt az eljárás során értékelendő.
- [9] A bíróság aggálytalanul megállapíthatónak találta, hogy az üzletvezető utasítása ellenére a felperes az árubeszerzést részben, a göngyöleg kipakolására vonatkozó utasítást pedig csak késedelmesen, többszöri felszólítás után teljesítette.
- [10] Az is megállapítható volt, hogy a felperes 2016. január 29-én a Z.Z.-al 13.00 óra körül folytatott beszélgetést követően engedély nélkül eltávozott a munkahelyéről, holott aznap a munkaideje saját nyilatkozata szerint is 17.00 óráig tartott. A felperes másnap a munkavégzés helyén nem jelent meg, munkára nem jelentkezett, holott 2016. január 30-án szombaton 7.00 órától munkát kellett volna végeznie.
- [11] Az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjában rögzített kötelezettségét a felperes megszegte, a munkáltató utasításának nem tett eleget, a munkaidő lejártá előtt a munkahelyéről engedély nélkül eltávozott, és a munkaidő-beosztás ellenére 2016. január 30-án munkavégzésre nem jelentkezett. Mindez pedig az Mt. 78. § (1) bekezdésében rögzített azonnali hatályú felmondás jogszerű indoka lehetett.
- [12] Az elsőfokú bíróság az Mt. 7. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a munkáltató részéről joggal való visszaélés sem történt.
- [13] A felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.337/2017/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy az azonnali hatályú felmondás jogellenessége jogkövetkezményeként fizessen felmondási időre járó távolléti díjat, valamint végkielégítést. Mellőzte a felperes perköltség fizetésre kötelezését és kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak felhívásra kereseti és fellebbezési illetéket.
- [14] A másodfokú bíróság indokolása szerint ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható a felperes kötelezettségsgazó magatartása a listán szereplő áruk beszerzésével összefüggésben.
- [15] A göngyöleg kirakodása körében a törvényszék utalt arra, hogy a felperes a kirakodásra felhíváskor pénztáros munkát végzett, és SZ.Á. ugyan több alkalommal felszólította a kipakolásra, a késedelmes teljesítésének azonban megfelelő indoka volt.
- [16] Z.Z. bizonyítottan azt mondta a felperesnek, hogy „el lehet menni erről a munkahelyről”, továbbá hogy „Zs., nyugodtan el lehet menni, ha nem tetszik ez a munkahely”, valamint „akkor haza is mehatsz”.

- [17] Z.Z.-nak utasítási joga volt a felperessel szemben, ezért ezen kijelentését a munkavállaló értékelhette olyannak, amely arra indította, hogy a munkahelyéről eltávozzon különösen arra figyelemmel, hogy azt sem Z.Z., sem Sz.Á. üzletvezető nem kifogásolta.
- [18] A másodfokú bíróság álláspontja szerint ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható, hogy a felperesnek 2016. január 30-án a beosztása szerint munkavégzési kötelezettsége lett volna. A csatolt munkaidő-beosztás ellentétes a tanúvallomásokkal.
- [19] Az Mt. 97. § (4) bekezdése szerint a munkaidő-beosztást annak kezdete előtt hét nappal kell közölni a munkavállalókkal, ilyen módon annak még decemberben el kellett készülnie, melyben előzetesen Z.Z. táppénzes állománya egész hónap vonatkozásában nem szerepelhetett, mindez pedig a kimutatás hitelességét kérdőjelezi meg.
- [20] Az alperes részéről az azonnali hatályú felmondás jogának gyakorlására írásban került sor, az abban megjelölt felmondási okok valóságát azonban az alperes részben nem bizonyította (árubeszerzés, 2016. január 30-ai munkavégzési kötelezettség), részben pedig a göngyöleg kirakodásban való többszöri felszólításra ellenére a késedelem önmagában az azonnali hatályú felmondás jogszerű gyakorlását nem alapozza meg.
- [21] Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az alperest az Mt. 82. § (3) bekezdés a) pontja, illetve a 84. § (1) bekezdése alapján felmondási időre járó távolléti díj és végkielégítés fizetésére kötelezte.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [22] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte.
- [23] A felülvizsgálati érvelés szerint azt a körülményt, hogy a felperes kevesebb árut szerzett be, mint ami a bevásárló listán szerepel, a munkavállaló maga is elismerte. A beszerezendő árúk a F.Á.-ban megtalálhatóak voltak, így életszerűtlen, hogy azokat a felperes nem tudta megvenni.
- [24] A jogerős ítélet a felperes, M.S., valamint Sz.Á. nyilatkozata alapján azt állapította meg, hogy a felperes M.S.-t helyettesítette, amikor Sz.Á. felszólította a göngyöleg kirakodására. A felperes nem vitatta, hogy több alkalommal is szóltak a kipakolás érdekében, utóbb a felszólításnak eleget is tett, és Sz.Á.-el együtt rakta ki a göngyöleget. A felperes is elismerte a késedelmes kipakolást, a többszöri felszólítás tényét, ezt a meghallgatott tanúk is megerősítették, az utasítás megtagadása tehát a részéről fennállt.
- [25] A másodfokú bíróságnak értékelnie kellett volna, hogy a felperes hogyan állt hozzá az üzletvezető utasításaihoz, illetve hogy ténylegesen nem M.S. pénztárban történt helyettesítése akadályozta

meg őt abban, hogy segíteni tudjon a göngyöleg kirakodásában.

- [26] A felperes 2016. január 29-én a Z.Z.-al 13 óra körül folytatott beszélgetést követően engedély nélkül eltávozott, holott a munkaideje 17 óráig tartott.
- [27] A másodfokú ítélet indokolása a január havi munkaidő-beosztással összefüggésben kifogásként tartalmazza azt, hogy Z.Z.-t egész januárban táppénzen levőként tünteti fel, holott a tanúvallomások és nevezett személy nyilatkozata szerint is munkaidőben az üzletben volt. Z.Z. valóban táppénzen volt januárban, mivel egy szívinfarktus után lábadozott, de a cég tulajdonosaként az üzletben időről időre megjelent, besegített, különös tekintettel arra, hogy az üzlet a lakásukkal ugyanazon épületben található. Ez a körülmény nem kérdőjelezi meg a munkaidő-beosztás hitelességét, így az Mt. 97. § (4) bekezdése nem sérült.
- [28] A felperes a munkaviszonya alatt mindvégig tartotta magát a munkaidő-beosztáshoz, vele kapcsolatban emiatt probléma nem volt, tudta, hogy 2016. január 30-ára munkavégzésre beosztották, és a munkáltatóval nem állapodott meg abban, hogy ezen a napon munkát végezni nem tud.
- [29] A másodfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 206. § (1) bekezdésének rendelkezését figyelemmel arra, hogy a bizonyítékokat csak részben értékelte megfelelően, ezért vont le téves jogi következtetést.
- [30] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes áfával növelt perköltségre kötelezése mellett.
- [31] A felperes hivatkozása szerint a másodfokú bíróság a bizonyítékokat helytállóan értékelte, abból valamennyi azonnali hatályú felmondási indok tekintetében helytálló következtetésre jutott.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [32] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [33] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [34] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a

jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].

- [35] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében konkrét jogszabálysértésként kizárólag a Pp. 206. §-ában foglalt téves alkalmazását állította, valamint hivatkozott az Mt. 97. § (4) bekezdésében rögzítettekre. Ezért kizárólag ezen jogszabálysértések voltak a jelen eljárás során értékelhetőek.
- [36] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [37] Az alperes által alkalmazott azonnali hatályú felmondás az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés a) pontján alapult. Ebben a munkáltató a munkavállaló munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségének szándékos megsértését állította. A felülvizsgálati kérelem a tényállás jogszabálysértő megállapítását jelölte meg, de az alperes által alkalmazott intézkedés alapjául szolgáló anyagi jogszabályhelyre [Mt. 78. § (1) bekezdés] nem hivatkozott. Önmagában azonban a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseinek alapján történő felülvizsgálat nem eredményezheti a vonatkozó anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában a felülvizsgálattal elérni kívánt célt, nevezetesen a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását.
- [38] A következőket kúriai gyakorlat szerint az esetleges jogszabálysértő ténymegállapításból - amely a jelen esetben az Mt. 97. § (4) bekezdésére is kiterjedt - önmagában nem vonható le következtetés arra, hogy a törvényszék a lefolytatott bizonyítás eredményeként miért és mennyiben jutott az Mt. 78. § (1) bekezdés megfelelő alkalmazásának megállapítására. A Pp. 206. § (1) bekezdésében szabályozott, a tényállás megállapítása során történő bizonyítékok mérlegelése nem azonos az anyagi jogszabályban, az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a minősített kötelezettségszegés súlyának megállapítása körében végzett mérlegeléssel. Ez alapján vonható le ugyanis következtetés arra, hogy az adott tényállás alapján jogszerű volt-e a munkáltató azonnali hatályú munkaviszony megszüntetéséről hozott intézkedése, fennálltak-e az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételek (Mfv.I.10.616/2015.).
- [39] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [40] A pervesztes alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [41] Az alperes felülvizsgálati eljárási illeték fizetésére köteles a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján, amely kötelezettségének eleget tett, ezért ebben a kérdésben rendelkezni nem kellett.
- [42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. június 20.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró